

Розробка методології оцінки діяльності системно важливих банків України та Z-показника

Рекомендована Базельським комітетом методологія на основі показників є одним із найбільш поширених підходів до визначення системно важливих банків. Органи державної влади часто розробляють власну методику, доповнюючи її сучасними інструментами, які, на їхню думку, належним чином відображають системні ризики у вітчизняній економіці.

У статті показано, що оновлену методологію оцінки діяльності системно важливих банків України можна перевірити на основі загальнодоступних даних. Результати аналізу підтверджують, що сучасна версія методології оцінки, запропонована Національним банком України, відповідає методам, рекомендованим міжнародними банківськими установами, проте не повною мірою враховує поточні чинники системного ризику.

Систематизація літературних і статистичних джерел дає змогу зробити висновок, що встановлення державної монополії на банківському ринку є одним із основних джерел системного ризику в Україні. Отже, щоб оцінити ефективність банківської діяльності, методологію оцінювання слід доповнити сучасними інструментами. Заснована на показниках методологія і метод оцінки Z-показника на основі виключення (банків) по одному були перевірені на предмет виявлення системно важливих банків України з 2010 по 2017 рік. Виявлено, що починаючи з 2016 року, після переходу у державну власність, Приватбанк втратив свою провідну роль у забезпеченні банківської стабільності та вирівнюванні системного ризику банків з державним, іноземним і внутрішнім капіталом. У статті емпірично підтверджено, що Z-індекс, який поєднує позитивні характеристики статичного коефіцієнта повернення активів та ймовірності банкрутства, може бути використаний для визначення методології як показника ефективності системно важливих банків, насамперед державних.

Ключові слова: системний ризик, вітчизняні системно важливі банки, Z-показник.

Класифікація JEL: E58, G18, G21, C10.

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Александра Гирная, Вера Другова, Лидия Дудинец, Ольга Верней, Дариуш Вавжиняк

Разработка методологии оценки деятельности системно значимых банков Украины и Z-показателя

Рекомендованная Базельским комитетом методология на основе показателей является одним из наиболее распространенных подходов к определению системно значимых банков. Органы государственной власти часто разрабатывают собственную методику, дополняя ее современными инструментами, которые, по их мнению, надлежащим образом отображают системные риски в отечественной экономике.

В статье показано, что обновленную методологию оценки деятельности системно значимых банков Украины можно проверить на основе общедоступных данных. Результаты анализа подтверждают, что современная версия методологии оценки, предложенная Национальным банком Украины, соответствует методам, рекомендованным международными банковскими организациями, однако не в полной мере учитывает текущие факторы системного риска.

Систематизация литературных и статистических источников позволяет сделать вывод, что установление государственной монополии на банковском рынке является одним из основных источников системного риска в Украине. Таким образом, чтобы оценить эффективность банковской деятельности, методологию оценивания следует дополнить современными инструментами. Основанная на показателях методология и метод оценки Z-показателя на основе исключения (банков) по одному были проверены на предмет обнаружения системно значимых банков Украины с 2010 по 2017 год. Обнаружено, что начиная с 2016 года, после перехода в государственную собственность, Приватбанк утратил свою ведущую роль в обеспечении банковской стабильности и выравнивании системного риска банков с государственным, иностранным и внутренним капиталом. В статье эмпирически подтверждено, что Z-индекс, объединяющий положительные характеристики статистического коэффициента возвращения активов и вероятности банкротства, может быть использован для определения методологии как показателя эффективности системно значимых банков, прежде всего государственных.

Ключевые слова: системный риск, отечественные системно значимые банки, Z-показатель.

Классификация JEL: E58, G18, G21, C10.

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution 4.0 International license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), что позволяет неограниченное повторное использование, распространение и воспроизведение на любом носителе при условии наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.